

УДК 657

Косова Тетяна Дмитрівна
завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Біляк Софія Любомирівна
здобувач вищої освіти,
Розводовська Марина Анатоліївна
здобувач вищої освіти,
Національний авіаційний університету (м. Київ)

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ДЕПОЗИТНИХ І КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ

Анотація. Адаптовано організацію і методику обліку депозитних і кредитних операцій банківської установи до умов надзвичайного стану. На основі критичної оцінки діючих нормативних актів встановлено, що після завершення режиму надзвичайного стану банківська установа має відновити облік із застосуванням комп'ютерної техніки.

Ключові слова: організація, методика, облік, депозитні, кредитні, операції, банківська установа, надзвичайний стан

Банківські установи відіграють надзвичайно важливу роль в економіці України, опосередковуючи безготівкові розрахунки, приймаючи на зберігання з метою отримання пасивного доходу депозити тощо. Кредитні та депозитні операції банківських установ сприяють вирішенню проблем фізичних і юридичних осіб, вирішення яких пов'язано з залученням короткострокових і довгострокових кредитів.

Порядок функціонування банківських установ в умовах надзвичайного стану визначає НБУ. Він призначений для мобілізації ресурсів банківської системи для протидії деструктивному впливу факторів, що обумовили введення надзвичайного стану. В Україні – це карантин та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів, а також військовий конфлікт на її території, обумовлений вторгненням РФ, починаючи з 2014 року, створенням псевдореспублік на Донбасі тощо. В умовах воєнного стану здійснення депозитних і кредитних операцій банківських установ обмежується неможливістю забезпечення безперервності їх діяльності, особливо на окупованих і прифронтових територіях. За цих умов регулювання діяльності

банківської системи з боку НБУ має бути послідовним, зваженим та дієвим і здійснюється на підставі Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі, затвердженою постановою Правління НБУ від 22.07.2014 № 435 [1]. В основу положень цієї Інструкції покладено такі принципи: пріоритет прав і свобод людини і громадянина; визначеність; співрозмірність (пропорційність); деконцентрація.

Закріплення правового статусу надзвичайного режиму роботи банківської системи потребує внесення відповідних змін в організацію бухгалтерського обліку банківських установ.

Керівники банківських установ мають забезпечити роботу бухгалтерії, склавши оборотно-сальдовий баланс і оборотно-сальдову відомість станом за останній робочий день, що передував запровадженню надзвичайного режиму роботи.

Після завершення режиму надзвичайного стану роботи банківські установи мають відновити ведення бухгалтерського обліку. З цією метою банківські установи мають створити комісію (робочу групу), склад якої затверджується згідно з наказом керівника банку і має включати керівників відповідних структурних підрозділів банку, головного бухгалтера, їх заступників та інших посадових осіб.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі: Постанова НБУ від 22.07.2014 № 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0435500-14#n739>